

PREGLED AKTIVNOSTI CRNOGORSKE AKADEMIJE NAUKA I UMJETNOSTI U 2021. GODINI

I. NAUČNOISTRAŽIVAČKI PROJEKTI — 16

a) Projekti koji se realizuju u okviru odjeljenjâ, Instituta za jezik i književnost „Petar II Petrović Njegoš“ i Leksikografskog centra CANU:

1. *Biodiverzitet Crne Gore*, rukovodilac akademik Gordan Karaman;
2. *Kompresivno odabiranje signala*, rukovodilac akademik Ljubiša Stanković;
3. *Radon u karstnom području zapadnog dijela opštine Nikšić*, rukovodilac akademik Perko Vukotić;
4. *Stabilnost nekonzervativnih neprigušenih dinamičkih sistema*, rukovodilac akademik Ranislav Bulatović;
5. *Torusna topologija*, rukovodilac akademik Svjetlana Terzić;
6. *Optimizacija sa vezanim ograničenjima. Varijacione i kvazivarijacione nejednakosti*, rukovodilac akademik Milojica Jaćimović;
7. *Hardverska implementacija sistema za efikasnu estimaciju polinomijalno-faznih signala*, rukovodilac akademik Igor Đurović;
8. *Vizantijska pravna tradicija u Crnoj Gori*, rukovodilac prof. dr Zoran Stojanović, vanredni član CANU;
9. *Eseji članova CANU — III dio*, rukovodilac Pavle Goranović, vanredni član CANU;
10. *Leksikon botanike Crne Gore* — glavni i odgovorni urednik akademik Vukić Pulević;
11. *Leksikon likovne umjetnosti Crne Gore* — glavni i odgovorni urednik akademik Niko Martinović;
12. *Leksikon diplomatije Crne Gore* — glavni i odgovorni urednik akademik Đorđe Borozan;
13. *Leksikon etnologije Crne Gore* — glavni i odgovorni urednik prof. dr Dragana Radojičić;
14. *Leksikon crnogorskih dinastija* — glavni i odgovorni urednik prof. dr Živko Andrijašević;
15. *Leksikon vinogradarstva i vinarstva Crne Gore* — glavni i odgovorni urednik prof. dr Vesna Maraš.

b) Projekti koji se realizuju na osnovu sporazumâ o saradnji sa institucijama u Crnoj Gori:

1. *Istraživanje građe o Crnoj Gori u arhivima Vatikana* — rukovodilac akademik Đorđe Borozan, CANU i Ministarstvo kulture.

II. MEĐUNARODNA SARADNJA

- Članovi Predsjedništva CANU (akademik Dragan K. Vukčević, predsjednik CANU, akademik Ljubiša Stanković, potpredsjednik, akademik Predrag Miranović, sekretar OPN) i ostali članovi CANU učestvovali su na virtuelnim godišnjim sastancima i generalnim skupštinama sljedećih međunarodnih akademjskih asocijacija čiji je CANU nacionalni član, i njeni članovi pojedinačno: Međunarodnog savjeta za nauku (International Science Council — ISC), Međunarodne unije akademija (Union Académique Internationale — UAI/IUA), Globalne mreže akademija nauka, inženjerstva i medicine — Međukademijsko partnerstvo (Interacademy partnership — IAP), Evropske federacije akademija prirodnih i humanističkih

nauka (All European Academies — ALLEA), Konferencije Dunavskih akademija (Danube Academies Conference — DAC), Alijanse međunarodnih naučnih organizacija (Alliance of International Scientific Organizations — ANSO), Međunarodne asocijacije akademija nauka (International Association of Academies of Sciences — IAAS/MAAH), Evropske akademije nauka i umjetnosti (European Academy of Sciences and Arts — EASA), Svjetske akademije umjetnosti i nauka (World Academy of Art & Science — WAAS), Evropske akademije (Academia Europaea/The European Academy);

- Šesta Zajednička naučna konferencija Berlinskog procesa (6th Berlin Process — JSC), pod pokroviteljstvom Njemačke nacionalne akademije nauka Leopoldina i Poljske akademije nauka na temu *Lessons learned from COVID-19: the way forward (Naučene lekcije iz COVID-19: put naprijed)*, održana je virtualno, 1–2. jula 2021. godine, uz učešće akademika Ljubiše Stankovića, potpredsjednika CANU, i akademika Gorana Nikolića.
- Povodom 50 godina CANU, čestitke predsjedniku CANU akademiku Draganu K. Vukčeviću i članovima Akademije uputili su: predsjednici međunarodnih akademijskih asocijacija sa kojima CANU ima razvijenu saradnju: WAAS, EASA, ANSO, MAAH, IAP, ISC, UAI; predsjednici nacionalnih akademija nauka i umjetnosti zemalja regiona (7) i predsjednici drugih inostranih nacionalnih akademija nauka sa kojima CANU ima uspostavljenu saradnju (16).
- Povodom 50 godina CANU, prigodne poruke CANU uputilo je 8 dobitnika Nobelove nagrade koje su, uz priloge još 12 laureata Nobela koji su saradivali sa CANU, zabilježene u video-zapisu *Wisdom of Twenty Nobel Laureates for the Fiftieth Anniversary of the Montenegrin Academy of Sciences and Arts 1971–2021 (Mudrost dvadeset dobitnika Nobelove nagrade povodom pedesetogodišnjice CANU 1971–2021)*, koji je uredio prof. Veljko Milutinović, inostrani član CANU.

III. SARADNJA SA INSTITUCIJAMA U CRNOJ GORI NA BAZI SPORAZUMA

- U 2021. godini Crnogorska akademija nauka i umjetnosti potpisala je tri sporazuma o saradnji sa: JU Crnogorska kinoteka — 30. marta 2021. godine, JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore — 29. juna 2021. godine i Radio i Televizijom Crne Gore — 19. novembra 2021. godine, što sa ranije potpisanim čini ukupno 24 sporazuma o saradnji CANU sa institucijama u Crnoj Gori.

IV. NAUČNI SKUPOVI, OKRUGLI STOLOVI, PROMOCIJE I OMAŽI — 6

1. XII međunarodna naučna konferencija *Optimization and Applications (OPTIMA 2020)*, održana u Petrovcu od 27. septembra do 1. oktobra;
2. Okrugli sto *Nastava matematike u Crnoj Gori*, u organizaciji CANU i Udruženja nastavnika matematike u Crnoj Gori — kraj decembra;
3. Promocija Zbornika radova sa naučnog skupa *Borislav Pekić — devedeset godina od rođenja (1930–2020)* i monografije *Književno stvaralaštvo Borislava Pekića* — 10. novembar;
4. Omaž Kralju Nikoli I Petroviću Njegošu povodom 100 godina od smrti (1921–2021) — 13.

decembar;

5. Omaž F. M. Dostojevskom povodom 200 godina od rođenja (1821–1881) — 14. decembar;
6. Promocija jubilarne monografije *Crnogorska akademija nauka i umjetnosti 1971–2021*. i bibliografije *Izdanja CANU 1971–2021*—16. decembar.

V. NAUČNE TRIBINE — 7

1. Dr Dragan Perović, *Komparativna genetika i genomika kao osnova za oplemenjivanje žitarica na biotički i abiotički stres* — 25. jun;
2. Prof. dr Mirka Zogović, *Dante i njegovo vrijeme (povodom 700 godina od smrti pjesnika)* — 21. oktobar;
3. Mr Gordan Dragović, *Evropsko muzičko pozorište — od antičke Grčke i italijanskog teatra Lirico do savremenih operско--plesnih scena* — 16. novembar;
4. Prof. dr Goran Barović, *Speleološki objekti Crne Gore i mogućnosti njihove valorizacije* — 26. novembar;
5. Mr Svetlana Jovanović, *Prostorni plan Crne Gore* — 8. decembar;
6. Akademik Predrag Miranović, *Nobelova nagrada za fiziku 2021. godine* — 10. decembar;
7. Prof. dr Miloš Marković, *Vakcine protiv COVID-19 — šta smo naučili do sada?* — 15. decembar.

VI. IZDAVAČKA DJELATNOST

Izašlo iz štampe — 24

1. *Crnogorska akademija nauka i umjetnosti 1971–2021*;
2. *Izdanja CANU 1971–2021 — bibliografija*, autora Olivera Todorović;
3. *10 godina Centra mladih naučnika i umjetnika CANU*;
4. *Godišnjak CANU za 2020. godinu*;
5. *Glasnik Odjeljenja društvenih nauka*, br. 25;
6. *Glasnik Odjeljenja humanističkih nauka*, br. 7;
7. *Glasnik Odjeljenja umjetnosti*, br. 32;
8. Zbornik radova sa Međunarodnog naučnog skupa *Etnologija i leksikoni — iskustva i ideje*;
9. Dimitrije Popović, *Triptih za Dantea*;
10. Dimitrije Popović, *Diptih za Dostojevskog*;
11. *Genetički resursi u biljnoj proizvodnji Crne Gore*, autorski tim, rukovodilac projekta dr Milan Marković;
12. *Epidemiološke, kliničke i demografske karakteristike moždanog udara u Crnoj Gori*, rukovodilac projekta prof. dr Vaso Antunović, vanredni član CANU;
13. Milica Kostić, *Globalizacija, mala zemlja, razvoj — Crna Gora (studije i članci)*;
14. Ben Lazare Mijušković, *Egzistencijalna usamljenost — filozofija i psihologija usamljenosti*;
15. *Humanizam i srednjoškolsko obrazovanje: mjesto i uloga sociologije i srodnih disciplina*, rukovodilac projekta akademik Dragan K. Vukčević;
16. *Pljevaljski sidžil*, priredio akademik Šerbo Rastoder;
17. Saša Brajović, Tatjana Koprivica, *Vizuelna kultura mediteranske Crne Gore od 15. do 20. vijeka*;
18. Vesna Kilibarda, *Njegoš i italijanska kultura*;
19. Radimir Ivanović, *Metode i dometi savremene nauke o književnosti*;

20. *Istorija umjetnosti Crne Gore (I–II)*, rukovodilac projekta prof. dr Aleksandar Čilikov, vanredni član CANU;
21. *Crnogorska likovna umjetnost u „Politici“ 1907–2017. godine — bibliografija*, autora Petra Krivokapića;
22. Danijela Radojević, *Rječnik govora okoline Berana*;
23. *Leksikon likovne umjetnosti Crne Gore (tom I i II)*;
24. *Čestitke inostranih akademija, međunarodnih akademijskih asocijacija i dobitnika Nobelove nagrade povodom 50 godina CANU*.